

Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs
Campus Brusselsepoortstraat

Profilering

handleiding voor de student

2017-2018

Inleiding

Beste student,

In dit document vind je een leidraad om **onderzoekend** aan de slag te gaan met Profileringsproject.

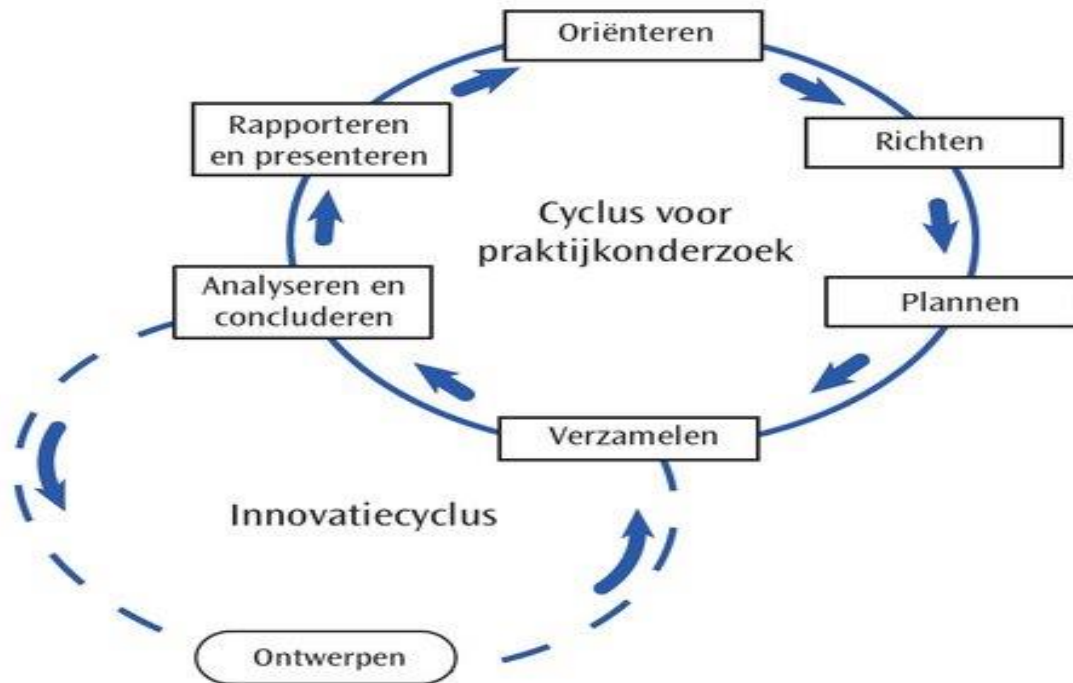
Het is allereerst belangrijk dat je goed onderzoekt wat de betrokkenen precies willen met het Profileringsproject. Om je te helpen overzichtelijk en efficiënt te werken, bieden we je onderstaande cyclus aan die je doorloopt.

Opgelet: de denk- en doe-activiteiten hieronder zijn niet gemakkelijk, maar helpen je wel om onder begeleiding alles scherp te stellen, schriftelijk en/of mondeling. Bij Profileringsproject willen we dat je systematisch en doelgericht aan de slag gaat zodat je ook nadien gemakkelijk aan iedereen kunt rapporteren wat je hebt gedaan. Dit alles vanuit een groeiperspectief.

Een toonaangevende bron voor cyclus voor praktijkonderzoek in de school komt van Van der Donk en Van Lanen (2011). De voorstelling van deze cyclus bespreken we hieronder zodat je die in de praktijk van Profileringsproject kunt toepassen als raamwerk (voor-tijdens-na).

Algemene doelstellingen in Profileringsproject

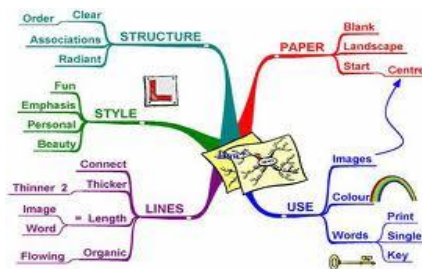
- Een **onderzoekende houding** demonstreren in termen van 9 generieke kenmerken: nieuwsgierigheid, oordeel uitstellen, kritisch zijn, willen begrijpen, perspectiefwisseling, afzien van routines, gerichtheid op bronnen, nauwkeurigheid en willen delen.
- De opdracht **zelfsturend** aanpakken.
- Constructief **overleggen en samenwerken** met het werkveld, collega-studenten en/of opdrachtgevers.
- Gestructureerd, doelgericht en planmatig **rapporteren** tijdens
  - begeleidingsmomenten;
  - het onderzoeken van een praktijkvraag en/of het onderwijskundig ontwerpen van didactisch materiaal of dienstverlening;
  - de profileringsbeurs.
- **Zich profileren** door accent te leggen op eigen talent(en).

1. Oriënteren

In deze fase beschrijf je helder de context waarbinnen je zult werken.

1. Maak een **mindmap** (of een alternatieve voorstellingswijze) met een overzicht van wat er allemaal samenhangt met je projectthema en/of opdracht. Breng in de mindmap alles aan waarover je al hebt gesproken, nagedacht, wat je hebt gezien, weet. Breng er ook in onder waarmee je nu niets meer zult doen. Gebruik kernwoorden.

2. Zoom nu in op enkele aspecten van de mindmap. Leg uit rond welk aspect je precies zult werken. Beantwoord daarom volgende vragen:

- Welke **praktijkvraag** ervaren de betrokkenen voor wie je iets ontwerpt of doet?
- Welke actoren zijn betrokken bij jouw onderwerp?
- Wanneer speelt de vraag het sterkst?
- Hoe is de praktijkvraag ontstaan? Waarom is het een vraag voor de betrokkenen?
- Welke hulpmiddelen (bronnen, materialen, mensen) zijn nu al gemakkelijk bereikbaar?

3. Selecteer passende **bronnen** door op verkenning te gaan in boeken en vaktijdschriften, de mediatheekcatalogus, onderwijsactualiteit, Klasse, OLO-cursussen. Maak een bronnenlijst zodat je te weten komt wat al bestaat over het thema. Wat werkt (niet)? Toon aan:
  - FG 5.1 De leerkracht kan resultaten van onderwijsontwikkelingswerk en vernieuwende elementen aanwenden en aanbrengen.
  - FG 5.2 De leerkracht kan kennisnemen van toegankelijke resultaten van onderwijsonderzoek die relevant zijn voor de eigen praktijk.

Minimumvereiste: 3 teksten (Nederlandstalig of Frans- of Engelstalig), een boek en APA bronvermeldingen (zie Prof 1). Bijvoorbeeld: Bruggink, M. & Harinck, F. (2012). De onderzoekende houding van leraren: wat wordt daaronder verstaan? *Tijdschrift voor lerarenopleiders*, 33 (3), 46-53.
4. Controleer voor jezelf de **ECTS** -fiche van Profilerings.

2. Richten

In deze fase kijk je vooruit. Beantwoord 2 vragen:

- Wat is nu precies de **bedoeling** van je project? Maak dit doel zo concreet mogelijk. Wat beschrijf, verklaar, evalueer, vergelijk en/of ontwerp je precies? Voor wie? Met welke bedoeling? Welk aspect van de praktijkvraag wil je precies aanpakken? Waarom precies dit aspect en/of deze nood? Wat motiveert? Waarin zit de grootste uitdaging?
- Formuleer een concrete **onderzoeksvraag** die je verder wilt aanpakken. Het gaat vaak om een HKW-vraag: Hoe kunnen we?
(bv. *Hoe kunnen we leerkrachten die werken in context x ondersteunen bij het werken met kinderen met probleem of uitdaging y zodat ze doel z bereiken?*)
Wat verwacht je bij te leren? Wat zijn richtvragen? Zijn er hypothesen of voorspellingen?

3. Plannen

Controleer de onderstaande verwachtingen op dit vlak. Neem contact op met de profileringscoach en het netwerk dat hoort bij het door jou gekozen project. Een aantal profileringsmomenten zijn in de academische kalender voorzien. dan kun je zeker momenten met je profileringscoach of de externe partner plannen.

- Je stelt een onderzoeksplanning of draiboek op. De tabel hieronder kan je helpen.
- Je maakt goede afspraken en volgt die op.
- Je werkt planmatig en doelgericht samen met de profileringscoach. Benoem en bevrage tijdig mijlpalen en verwachtingen inzake rapportering.
- Zorg ervoor dat je zelf initiatief neemt voor het inplannen van **3 feedbackmomenten** met de profileringscoach. We suggereren na de herfstperiode, na de semesterperiode en na de paasperiode.
- Je kiest een **methode** voor dataverzameling en beargumenteert deze keuze op basis van de inhoudelijke praktijkvraag.

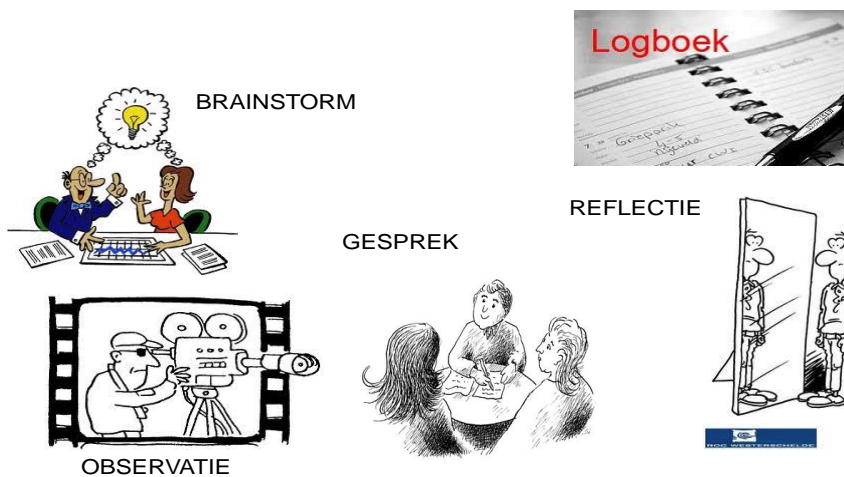
Mijn planning volgens de fases van de cyclus voor praktijkonderzoek

Maand	09/17	10/17	11/17	12/17	01/18	02/18	03/18	04/18	05/18	06/18
Oriëntatie	intake									
Richten										
Verzamelen										
Ontwerpen										
Rapporteren										P.OLO 26 06

4. Verzamelen en analyseren van de data

In deze fase leg je uit **welke (onderzoeks)gegevens** je **bij wie hebt verzameld** en wat je hieruit hebt geleerd.

Geef een overzicht van de verzamelactiviteiten. De slide hieronder geeft hiervoor inspiratie. Maak een overzicht van alle gegevens die je hebt overgehouden en wat voor jou nog onduidelijk is. Ga opnieuw richten.

5. Ontwerpfase

In deze fase maak je een ontwerp of prototype. Het ontwerp is gebaseerd op alle gegevens die je eerder verzameld hebt. **Ontwerpen kan product- en/of procesgericht zijn.** Je kan gerust iets maken en dit dan uittesten. Je vraagt regelmatig feedback en je stuurt bij vanuit reflectie op de eigen

ervaringen of op die van betrokkenen. Maak zichtbaar wat je stapsgewijs creëert en leert. Verschillende profileringsprojecten vereisen immers een administratieve vastzetting na de dienstverlening.

Voorbeelden van procesgericht ontwerpen: peer tutoring in de opleiding, de Katrol: studie- en opvoedingsondersteuning aan huis, een langdurig ziek kind bijles geven via School en Ziek zijn vzw ...

Voorbeelden van productgericht ontwerpen: een website maken, restyling doen van een lees- en zithoek, het lesscenario van een techniekclub ...

6. Rapporteren en presenteren

Je presenteert jouw cyclus voor praktijkonderzoek, ontwerp of dienstverlening. Zo breng je de profileringscoach op de hoogte van de afronding van het project.

De meeste profileringsprojecten/coaches (ver)eisen tussentijdse administratie, op papier of online in een digitaal leerplatform. Je rapporteert over je gedrevenheid, daadkracht en creativiteit in Profilerings. De verschillende betrokkenen zijn benieuwd naar de resultaten van jouw cyclus voor praktijkonderzoek.

In het **rapport** toon je de activiteiten die je in het kader van Profilerings hebt uitgevoerd en je geeft daarbij een antwoord op volgende vragen: Wat heb ik gedaan om te oriënteren? Welk proces heb ik doorlopen? Wat waren de moeilijkheden? Wat heb ik gerealiseerd? Eventueel: Hoe ziet mijn product eruit? Wat is mijn 'leeroogst'? Welke competenties heb ik verworven? Suggesties?

Je legt bij de voorstelling op de **P.OLO beurs** nadruk op de bruikbaarheid van de cyclus voor praktijkonderzoek en/of ontwerp. Een pluspunt is dat je naast resultaten ook iets rapporteert over nazorg en/of opvolging. Maak het best ook afspraken over o.a. een contactpersoon, digitaal archief, toonmoment, gebruikersrechten, dankbetuigingen, enz.

De profileringscoach brieft jou bij de start over de inhoud en de vorm van een assessment, incl. de beoordelingscriteria.

Overweeg je om mee te dingen naar de **Vlaamse scriptieprijs**? Alle info vind je dan op <http://www.scriptieprijs.be/wedstrijd-verzilver-je-scriptie>.

Groeimetafoor

www.profileringolo.weebly.com

Formulering van het onderzoeksleerresultaat voor bachelors op beleidsniveau

De bachelor is een (zelf-)kritische professional die oplossings- en praktijkgericht handelt vanuit een onderzoekende, zelfsturende en analytische houding. Zij begrijpt hoe een praktijkgerichte onderzoeks- en ontwerpcyclus wordt doorlopen en kan in team, met ruime mate van initiatief, projectmatig praktijkonderzoek uitvoeren met als finaliteit innovatie van de praktijk. De bachelor kan daarbij stevast haar onderzoekshandelen ethisch en deontologisch motiveren en maatschappelijk verantwoorden.

De bachelor kan zowel eenvoudige als complexe beroepsuitdagingen definiëren en zelfstandig analyseren en is in staat hiervoor relevante (inter-)nationale wetenschappelijke en praktijkspecifieke kennis te verzamelen, te combineren, te interpreteren en kritisch te evalueren en dit in functie van toepassing in de praktijk. Zij zet onderzoeksmethoden en generieke en vakspecifieke vaardigheden in om voor (niet-)vertrouwde, eenvoudige/complexen en onvoorspelbare vakspecifieke uitdagingen innovatieve, creatieve en zinvolle oplossingsstrategieën te bedenken. De bachelor kan vervolgens de onderzoeksbevindingen verantwoorden en rapporteren.

De bachelor is zich bewust dat deze leerresultaten rond kennis, vaardigheden en attitudes m.b.t. onderzoek cruciale onderdelen zijn van de beroepspraktijk en van levenslang leren. Het stelt de bachelor in staat haar handelen aan te passen aan maatschappelijke veranderingen en tendensen.

De bachelor bezit leervaardigheden die nodig zijn om op de hoogte te blijven van de multidisciplinaire ontwikkelingen in het vakgebied en om een vervolgopleiding te starten die autonomie vraagt.

ACCIO	Pieter Demeyer
AHS- Mobiliteit	Kristien Lammertyn
Coöperatief leren	Els De Letter / Karen De Maesschalck
Eigen initiatief	Kristien Lammertyn
Gelaagdheid in differentiatie	Catalina Piscador
ICT-integraties	Geert Kraeye
Internationalisering: Erasmus en Wereldwijd	Philip O'Neill/Els Lauwereins
Kompanjon/Katrol: Kinderen uit kwetsbare gezinnen begeleiden (Groep A B)	Evelyne de Caluwé/ Frankie Schepens
Krachtige leeromgeving voor Wero	Sven De Maertelaere
Levensbeschouwelijke communicatie met kinderen	Sofie Lievens
Muzisch onderzoek	Said Dnoub / Greet Van Cromphaut
Driemteam	Veerle Amelinckx/Julie D'Haeyer
Onderwijs in de metropool	Kristien Lammertyn
Onderwijsstimuli voor doortrekkende kinderen	Philip O'Neill
Online leren	Juan Putman
Peer-tutoring in de opleiding	Els De Letter / Marijke De Smet
Praktijk buitengewoon onderwijs	Lies Vanpeperstraete
PWO-onderzoek	Marijke De Smet
Taalondersteunend materiaal ontwikkelen voor een basisschool	Bas Leenaert / Tinneke van Bergen
Technauten	Katrijn Pools
Voorlezen aan huis - Poëzie op school	Kathleen Meersseman
Vragen uit het werkveld	Kristien Lammertyn
Vreemde talen leren	Kristien Lammertyn
Wiskunde binnenstebuiten	Karen De Maesschalck / Eline Govaert

(onder voorbehoud van wijzigingen) de weeblypagina www.profileringolo.weebly.com)